Authentieke Tip Marugg

Diamanten in de pap

Elk jaar verschijnt er een bloemlezing uit de verschillende literaire tijdschriften. Zo'n "Literair akkoord" mis ik niet graag· het geeft een goed beeld van wat zich afspeelt in de brandpunten van vernieuwing en experiment, die letterkundige tijdschriften behoren te zijn. "Literair akoord 20"' dat bloem leest over 1976 is daar geen uitzondering op. Het is de dood in de pot. Een stroom van o zo zielige eenzaamheid, nee, stort zich niet over je uit, maar kabbelt traag langs je kouwe kleren heen. Op enkele uitzonderingen na is het het Hollandse en Vlaamse binnenhuisje op zijn kneuterigst.

De Grote Gebeurtenissen Des Levens spelen zich bij Anne Marie Baart af voor de televisie, met on-zinnen als: "De bank en het vloerkleed leken nog verdwaasd van de televisieuitzending van de vorige avond." Gebrek aan waarneming, aan fantasie, aan originaliteit. Een andere Grote Gebeurtenis beschrijft Kees Winkler:

's Morgens heel vroeg liet ik hem uit/ hij wandelde zijn gewone weggetje/door de tuin naar het hekje/ ik heb hem nog nagekeken// Sindsdien is hij spoorloos/ net of je kind vermist is/ en toch verwacht je steeds/ dat hij aan de achterdeur klauwt// Hij was gelukkig bij ons en wij met hem/ de brokjes, het hart en de tuin/ maakten zijn leven uit en ook/ spinnend bij Judy op schoot// Misschien is hij wel dood//

Welnee, denk ik dan, die poes is helemaal niet dood, die is gewoon weggelopen uit al die meligheid!

Talent en vakmanschap is er gelukkig nog. Dat bewijzen verhalen van Nicolaas Matsier, Doeschka Meysing en Maurits Mok. Alle drie schrijven geen woord teveel, hebben een goed observatievernogen en beschrijven de buitenwereld, waardoor tegelijkertijd de binnenwereld bloot komt.

Bij de dichters heb ik maar aan twee plezier beleefd: Rutger Kopland en Tip Marugg. Aan de Curacaose "autodidact" is in verhouding tot andere dichters veel ruimte gegeven. En terecht. Tip Marugg heeft een uitgekiend taalgebruik, vol dubbele bodems, waar een sterke suggestieve kracht vanuit gaat. En vooral: hij schrijft authentiek. De opgenomen gedichten die in het tijdschrift Tirade stonden behoren tot zijn beste. Wie ze leest, zal veel sleutels ontdekken op duistere plaatsen uit zijn vroegere werk. Temidden van alle Brinta-pap-verzen staan de gedichten van Tip Marugg er als harde diamanten. Herleest u nog maar eens de poes en daarna dit gedicht van Tip Marugg:

ik had vannacht veel aanloop/ voorkinderen vol onbezonnen hoop/ aangeijld uit verholen ballingsoorden// zij lispten slechts wat stamelwoorden/ en lachten kleefziek aan/ als kon ik de beduidenis verstaan// of voelden zij de wieling bruisen/ van koortsen die mij nachtlijk kruisen?

"Literair akkoord 20" onttrekt de gedichten van Tip Marugg en drie verhalen aan de vergetelheid van de tijdschriftbladen. Dat maakt het toch tot een waardevolle uitgave.

B. JOS DE ROO

Literair akkoord 20. Een keuze uit bijdragen verschenen in de Zuid- en Noordnederlandse letterkundige tijdschriften van het jaar 1976. A.W. Bruna & Zoon.

DIARIO. - (ZATERDAG 22 JULI 1978), P. 15